

YAKUP'UN MEKTUBU (Yaşama Uygulanan İnanç)

Önsöz

Bu mektup kişisel yaşamda uygulamaya yönelik inancın, sağıtöre ilkeleriyle denkleşen Tanrı bağılılığının işlerlikli göstergesidir. Tanrı esinlemesiyle mektubu yazan Yakup'tur. Yazılış tarihi 50'li yıllar dolayındadır. Yakup Yerusulim'de inanlılar topluluğunun ileri gelenlerindendi (Habercilerin İşleri 15:19-23). Mektup Yahudiye bölgesi dışında yaşayan tüm inanlılara yazıldı. Ana konusu 1:27 ve 2:26'da vurgulanmıştır. Mektup doğadan alınan tanımlarla, benzetilerle, sağıtöre ve aktöre örnekleriyle doludur. Birçok öğüdü içeren bu mektubun tezi, sevgiyle kanıtlanmayan inancın boşluğu ve geçersizliğidir. Yazar bu gereği önemsememeye karşın inançlarına toz kondurmayanları sert dille kınıyor.

Mektup kişinin göze çarpmayan günahlarını açığı çıkarmakta, Tanrı bilgeliğiyle donatılmanın gereğini belirtmektedir. Bu günahlar şöyle sıralanır: Para sevgisi, muhtaca ilgisizlik, varlığın yol açığı kendini beğenme (2:2-4), büyüklenme (4:4-6), dünya ile dostluk, sabırsızlık, dille yakınma (5:7-11), kara çalma, huysuzluk (3:1-12; 4:11,12), sömürücülük, çıkarıcılık (5:1-6). Bu mektubun teziyle koşut sayılabilecek bir Eski Antlaşma parçası, Amos peygamberin sosyal adalet uygulamalarına eğilerek bunları koşullandırmasıdır. E.A.'da gür ve korkusuz dille konuşan Amos muhtaca, ezilene, dışlanana karşı kayıtsız kalan egemen kuşakları dokunaklı sözlerle adamakıllı kınayan bir yazar niteliğiyle tanınır. Yakup da aynı dille, sosyal adalet konularına eğiliyor. Bu mektup çağdaş insana sesleniyor; güncel bunalımlara, sağılıksız ilişkilere parmağını basıyor.

Sağıduyulu, işlerlikli incelleme, sosyal yükümlülüklerle, ödünsüz ilkelerle yüklü olan bu yazı şöyle geliştirilmekte:

- I. Gerçek inancın özellikleri 1. bölüm*
- II. Sınava veremeyen inancın görünümü 3. ve 4. bölümler*
- III. Uyarı, öğüt, öğretim 5. bölüm.*

1 Tanrı'nın ve Rab İsa Mesih'in uşağı Yakup, her yere dağılmış on iki soyu selamlar.

GERÇEK İNANCIN ÖZELLİKLERİ

Denemelerin İnanlıya Önemi 1:2-8

²Kardeşlerim, çeşitli denemelerle karşılaştığınızda kendinizi çok sevinçli sayasınız. ³Biliyorsunuz ki, imanınızın sınanması sabrı oluşturur. ⁴Bu sabır yetkin sonucunu gösterecektir. Öyle ki, hem yetkin olacaksınız hem de bütünlüğe eresiniz. Hiçbir konuda eksiğiniz kalmayacaktır. ⁵Sizlerden birinin bilgeliği eksiğe eliaçıklıkla, kınamazlıkla herkese veren Tanrı'dan istesin ve kendisine verilecektir. ⁶Ama hiçbir kuşkuyla düşmeden, imanla istesin. Çünkü kuşkuyla düşen birey, rüzgârın çalkaladığı ve sağı sola savurduğu denizin kabarmasına benzer. ⁷Böyle bir durumda bocalayan

insan Rab'ten bir şey alacağını düşünmesin. ⁸Dengesiz insan tuttuğu yolların tümünde kararsız biridir.

Yoksul ile Varlıklı 1:9-11

⁹Alt sırada bulunan kardeş yükseltilmesiyle övünsün; ¹⁰varlıklı sayılansa alt sıraya konmasıyla. Çünkü 'otun çiçeği gibi' geçip gidecektir o. ¹¹Çevreyi yakarak yükselen güneş 'otu kurutur', 'çiçeğin yerinde yeller eser', dış görünüşünün güzelliğiyle kaybolup gider. Tıpkı bunun gibi varlıklı kişi de kendi uğraşları ortasında solup geçecektir.

Tanrı Kimseyi Denemez, Ne De Denenir 1:12-18

¹²Denenme ortasında 'sabreden insan mutludur'. Çünkü onaylandığında, Tanrı'nın kendisini sevenlere vaat ettiği yaşam tacını alacak. ¹³Denenen kişi kim olursa olsun, "Ben Tanrı tarafından deneniyorum" demesin. Çünkü Tanrı'nın kötülüklerle denenmesi olamayacak iştir; ne de herhangi bir kişiyi dener O. ¹⁴Tam tersine, herkes kendi tutkusunun ayartması ve kandırması sonucu denenmeye sürüklenir. ¹⁵Ardındansa tutku gebe kalır ve günahı oluşturur. Günahın olgunlaşması ise ölümü doğurur.

¹⁶Sevgili kardeşlerim, yanılmayın. ¹⁷Her yararlı bağış ve yetkin armağan yücelerdir; göksel ışıklar Babası'ndan gelir. O'nda ne değişkenlik barınır, ne de tutarsızlık gölgelendirmesi. ¹⁸Kendi isteği uyarınca, gerçek sözünün etkisiyle bizlere doğuş sağladı ve yaratıkları arasında ilk-ürün özelliğini taşımamızı amaçladı.

Gerçek İnanlı Kutsal Söz'ü Uygulayan 1:19-27

¹⁹Sevgili kardeşlerim, şunu bilmelisiniz: Her insan işitmekte ivedi, öte yandan konuşmakta ve kızgınlıkta ağır davransın. ²⁰Çünkü insanın kızgınlığı Tanrı'nın doğruluğuna işlerlik katmaz.

²¹Bu nedenle, her tür iğrençliği ve ardı alınmamış kötülüğü üzerinizden atın. İçinizde etkin olan, canlarınızı kurtarmaya yeterli güç taşıyan tanrısal sözü yumuşak huylulukla kabul edin. ²²Tanrısal sözün uygulayıcıları olun; kendi kendini aldatan kupkuru dinleyicileri değil. ²³Çünkü bir kimse tanrısal sözün uygulayıcısı değil de sadece dinleyicisi ise, aynada doğal yüzüne bakan insan gibidir. ²⁴Kendi yüzüne baktıktan sonra gider, ardından da görünüşünün nasıl olduğunu unutup verir. ²⁵Oysa özgürlüğün yetkin yasasına yaklaşır onda sürekli kalan kişi, dinlediğini unutup veren birisi değil, tam tersine gerekli eylemi bütünleyendir. Bu insan kendi işinde mutluluk bulur. ²⁶Ben dinselim yolunda kurama kapılırken, dilini gemlemeyen, bunun tersine yüreğini oyuna getiren bireyin dinselliği boştur. ²⁷Göksel Tanrı'nın ve Baba'nın önünde pak ve lekesiz dinsellik şudur: Yetimleri dulları acılarında görmeye gitmek; kendisini de dünyasal çürüklükten korumak.

SINAVI VEREMEYEN İNANÇ

Yoksulu Desteklemek Evrensel Kural 2:1-13

2 Kardeşlerim, yüce Rabbimiz İsa Mesih'e ilişkin imanı, insan kayırcılığıyla bağdaştırma oyununa gelmeyin. ²Örneğin, toplantınıza parmaklarında altın yüzük, üstünde parlak giysiler taşıyan birisi gelir. Öte yandan da sırtında eski püskü giysilerle bir başkası gelir. ³Giyimi kuşamı yerinde olana özel önem vererek, "Şurada, şu güzel yerde otur" dersiniz, buna karşı da yoksula, "Sen orada dikil" ya da, "Yerde ayağımın dibine çök" dersiniz, ⁴yüreğinizde ayırım gözeterek kötü düşünceli yargılayıcılar durumuna düşmez misiniz?

⁵Kulak verin sevgili kardeşlerim: Tanrı vaat ettiği hükümlerliliğin mirasçıları olmaya dünya gözünde yoksul, ama imanda zengin ve O'nu seven bireyleri seçmedi mi? Elbette. ⁶Ama sizler yoksulu aşığıldadınız. Üzerinize egemen güç kesilenler, varlıklılar değil mi? Sizleri yargıçların önüne sürükleyenler de bunlar değil mi? ⁷Sizler o yüce Ad'la tanınmaktayken bu Ad'a sövenler de kendileri değil mi?

⁸Siz eğer Kutsal Yazı'daki egemen yasayı tümlerseniz sağlam tahtaya basarsınız: "İnsan kardeşini kendin gibi seveceksin." ⁹Ama adam kayırıyorsanız günah işliyorsunuz. Suç işleyen kişiler olarak ruhsal yasa tarafından suçlu çıkarılmaktasınız. ¹⁰Çünkü bir kimse ruhsal yasanın tümünü uygulayıp da tek konuda sendelerse, bütününe karşı suçlu olur. ¹¹Çünkü, "Evlilik dışı cinsel bağlantıya girmeyeceksin" diyen, bunun yanı sıra, "Adam öldürmeyeceksin" de demiştir. Şöyle ki, evlilik dışı cinsel bağlantıya girmez ama adam öldürürsen, ruhsal yasayı çiğneyen biri oldun demektir. ¹²Özgürlük yasası uyarınca yargılanacak kişiler olarak konuşun, bunu düşünerek uğraşınızı sürdürün. ¹³Acıma göstermeyenlere karşı tanrısal yargılama da acıma tanımayacak. Ama yargılama karşısında acıma üstün çıkar.

İman Davranışlarla Belirgin Olur, İşlerle Kanıtlanır 2:14-26

¹⁴Kardeşlerim, birisi, "Benim imanım var" deyip de sözünü işleriyle kanıtlamazsa bu neye yarar? Bu tür iman onu kurtarabilir mi? ¹⁵Eğer bir kardeş ya da kız kardeş çıplaksa, o gün için gerekli yiyecekte yoksunsa, ¹⁶bu kişilere sizlerden biri, "Esenlikle gidin; ısınmanız, doyurulmanız için her ne gerekiyorsa size bol bol sağlansın" dileğinde bulunur da, onların bedenine gerekli yardımı sunmazsa, bu neye yarar? ¹⁷İman konusuna şu açıdan bakılsın: Yapılan işlerle kanıtlanmayan iman kendi başına ölüdür.

¹⁸Birisi çıkıp şöyle diyebilir: "Senin imanın varsa, benim de işlerim var." Verilecek yanıt şudur: "İşlerle kanıtlanmayan o imanı sen bana göster; ben de sana işlerimle kanıtlanan imanı göstereceğim." ¹⁹Sen Tanrı'nın birliğine inanıyor musun? Çok iyi ediyorsun. Buna cinler de inanıyor, hem de titiyorlar. ²⁰Bilmek ister misin, ey boş insan? Yapılan işlerle kanıtlanmayan iman yararsızdır. ²¹Atamız İbrahim, 'oğlu İshak'ı sunak üstünde sunmakla' yapılan işler sonucunda doğrulukla donatılmadı mı? ²²Onda iman, işlerle atbaşı beraber gittiğini görüyorsun. Böylece iman, yapılan işler sonucunda yetkinliğe erdi. ²³Bu gelişimde Kutsal Yazı'daki şu söz yerine geldi: 'İbrahim Tanrı'ya iman etti ve bu ona doğruluk sayıldı.' Ve İbrahim'e 'Tanrı'nın dostu' dendi.

²⁴İnsanın salt iman sonucunda değil, yapılan işler sonucunda doğrulukla donatıldığını görüyorsunuz. ²⁵Aynı durumda genel kadın Rahap da, soruşturucuları kabul edip onları bambaşka bir yoldan göndermekle, işler sonucunda doğrulukla donatılmadı mı? ²⁶Ruhsuz beden ölü olduğu gibi, yapılan işlerle desteklenmeyen iman da ölüdür.

Öğretmenin Sorumluluğu, Dilin Yakıcılığı 3:1-12

3 Kardeşlerim bilirsiniz ki, biz öğretmenler daha kesin yargı giyeceğiz. Bu nedenle bir sürü öğretmen kesilmeyin. ²Hepimiz de birçok bakımdan suç işliyoruz. Ağzının sözüyle suça düşmeyen kişi tüm bedenini gemleyebilir. Yetkin kişi odur.

³Dileğimiz uyarınca davranışlar diye atların ağızlarına gem vururuz, böylece onların tüm bedenini gemleriz. ⁴Bir de gemileri göz önüne getirin. Koskocaman olmalarına ve sert rüzgârların etkisiyle sürüklenmelerine karşın, dümencinin gönlü nereyi dilerse küçücük bir dümenle oraya yönlendirilirler. ⁵Dil de tıpkı bu kapsamdadır. Bedenin küçücük bir parçası olmaya karşın çok büyük işlerle övünür durur dil. Bakın! Küçücük bir kıvılcım koca bir ormanı tutuşturmaya yetmez mi? ⁶Dil de bir ateştir. Tüm bedeni lekeleyen ve cehennemden aldığı kıvılcımlarla doğanın çemberini alevlere boğan kötülük evreni.. Beden parçalarımız arasında dildir böyle davranan.

⁷Tüm yabanıl hayvanlar, kuşlar, sürüngenler ve denizdeki yaratıklar denetim altına alınabilir. Nitekim insanlarca denetim altına alınabilmişlerdir. ⁸Ama dili denetleyebilecek insan yoktur. Öldürücü zehirle dolu, uslanmak bilmez kötülük kaynağıdır o. ⁹Rab'bi ve Baba'yı dille kutsadığımız gibi, yine aynı dille 'Tanrı benzerliğinde' yaratılan insanları lanetleriz. ¹⁰Kutsama ve lanetleme aynı ağızdan çıkar. Bu böyle olmamalı kardeşlerim. ¹¹Bir pınar aynı gözden hem tatlı hem de acı su akıtır mı? ¹²Kardeşlerim, incir ağacı zeytin, ya da üzüm asması incir verebilir mi? Tıpkı bunun gibi, tuzlu pınar tatlı su veremez.

Ruhsal Akıllılık Alçakgönüllülüktür 3:13-18

¹³Aranızda bilge ve akıllı olan kimdir? Bilgelige özgü yumuşak huylulukla iyi yaşayıştan oluşan işlerini gösterebilir. ¹⁴Ama yüreğinizde kıskançlık ve sürtüşme zehri varsa, sakın övünmeyin ve gerçeğe karşı yalancılığa düşmeyin. ¹⁵Böylesi bilgelik yukarıdan kaynaklanmaz. Tam tersine yersel, cansal, şeytansaldır o. ¹⁶Çünkü her nerede kıskançlık ve sürtüşme varsa, orada kargaşa ve her tür kötülük egemendir. ¹⁷Yukarıdan gelen bilgelik ise her şeyden önce kusursuzdur; ondan sonra barışçıdır, iyi yüreklidir, uysaldır, acımayla ve yararlı ürünlerle doludur. Kararsızlıktan ve ikiyüzlülüğten arınmıştır. ¹⁸Kaldı ki, doğruluk ürünü barışçılar tarafından barış ortamında ekilir.

Kıskançlığın Kaynağı Dünya ile Dostluktur 4:1-6

4 Aranızdaki savaşlar çatışmalar nereden kaynaklanıyor? Bunlar içinizde, bedeninizin parçalarında silaha sarılan kendi tutkularınızdan doğmuyor mu? ²Elde etmeyi istersiniz ama isteğinize ulaşamazsınız. Adam öldürürsünüz, kıskançlık

beslersiniz, buna karşın başarı sağlayamazsınız. Çatışsınız savaşırsınız, yine de aradığınızı bulamazsınız. Çünkü Tanrı'dan istemiyorsunuz. ³İsteyince alamıyorsunuz; çünkü istemenizin amacı kötüdür. Tutkularınıza harcama kovalayıyorsunuz.

⁴Tanrısaymazlar! Dünya ile dostluğun Tanrı'ya düşmanlık olduğunu bilmez misiniz? Bu durumda dünya ile dost olmak isteyen kişi kendini Tanrı'nın düşmanı kılar. ⁵Yoksa Kutsal Kitap'ta şu sözün boş yere yazıldığını mı sanıyorsunuz? O, bizde konut kuran ruha kıskançlıkla özlem çeker. ⁶'Kayra vermesi' de bolluktur. Bu nedenle Kutsal Yazı'da şöyle deniyor: "Tanrı büyüklenenlere karşı çıkar, alçakgönüllülere ise kayra sağlar."

Alçakgönüllülüğe Çağrı 4:7-10

⁷Bu nedenle, Tanrı'ya bağımlı olun. Öte yandan iblise direnin, o da sizden kaçacaktır. ⁸Tanrı'ya yaklaşın, O da size yaklaşacaktır. Ellerinizi temizleyin, ey günahliler! Yüreklerinizi de suçtan arıtın, ey dengesizler!

⁹Dertlenin, yas tutun, ağlayın. Gülüşünüz yasa dönüşsün, sevinciniz de kaygıya.. ¹⁰Rab'bin önünde alçalın, O ise sizleri yükseltecektir.

Yargıç Sen Değilsin, Tanrı'dır 4:11,12

¹¹Birbirinizi yermeyin, kardeşlerim. Kardeşini yeren ya da kardeşini yargılayan, gerçekte ruhsal yasayı yermekte, ruhsal yasayı yargılamaktadır. Eğer sen ruhsal yasayı yargılıyorsan ruhsal yasanın uygulayıcısı değilsin; tam tersine yargıcısın. ¹²Yasa koyucu ve Yargıç tektir. Kurtarmaya da mahvetmeye de yeterli olan O'dur. Öte yandan insan kardeşini yargılayan sen kim oluyorsun?

İnsan Tasarlar, Tanrı Kararlaştırır 4:13-17

¹³Gelin, şimdi bol keseden konuşanlar: "Bugün ya da yarın şu kente gideceğiz, orada bir yıl geçireceğiz, alışverişle uğraşacağız, para kazanacağız" diyenler. ¹⁴Gelgelelim, yarına ilişkin bilginiz yok. Yaşamınız nedir ki? Çünkü bir süre görünen, az sonra görünmez olan buharsınız.

¹⁵Bu durumda şöyle konuşmanız gerekmez mi? "Rab isterse ve yaşarsak; şu işi, öteki işi yapacağız." ¹⁶Ama siz şimdiki durumunuzla, gösterişçiliğinizle övünüyorsunuz. Bu tür övüncün tümü kötüdür. ¹⁷Bu nedenle iyi olanı bilip de yapmamak bireye günahdır.

UYARI, ÖĞÜT, ÖĞRETİM

Haksızlıkla Varlığını Artıranın Yargılanması 5:1-6

5 Gelin varlıklı kişiler! Şu anda üzerinize inmekte olan dertler için hüngür hüngür ağlayın. ²Varlığınız çürüdü, giysileriniz güve yeniği oldu. ³Altınınız, gümüşünüz pas tuttu. Onların pası sizlere karşı tanıklıkta bulunacak ve etinizi ateş gibi yiyecek.

4:6 Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 3:34; Eyub 22:29

5:3 Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 16:27

Çağın sonunu belgeleyen şu günlerde varlık biriktirdiniz. ⁴Bakın, tarlalarınızdan ürün devşiren emekçilerden ustalıklı alıkoyduğunuz emeğin karşılığı haykırıyor. Biçicilerin çığılığı 'Ordular Rabbi'nin^a kulaklarına ulaştı. ⁵Şu dünyada yaşamın tadını çıkardınız ve zevk u sefaya daldınız. 'Kesim gününe' hazırlanıyormuş gibi yüreklerinizi semirttiniz. ⁶Doğru kişiyi suçlu çıkardınız, sonra da öldürdünüz. O sizlere hiçbir direniş göstermiyor.

Kesin Yargı Yakındır; Katlanış Gösterin 5:7-11

⁷Bu nedenle kardeşlerim, Rab'bin gelişine dek katlanmayı bilin. Bakın çiftçiye. Toprağın değerli ürününü bekler. 'Önceki ve sonraki yağmur' onun üzerine düşünceye, ürünü elde edinceye dek katlanmasını bilir. ⁸Sizler de katlanış gösterin. Yüreklerinizi pekiştirin, çünkü Rab'bin gelişi yakındır. ⁹Kardeşlerim, birbirinize karşı mırıltıya katılmayın ki yargılanmayasınız. İşte Yargıç kapıda beklemekte. ¹⁰Kardeşlerim, acı çekmekte ve katlanmakta Rab'bin adıyla konuşan peygamberleri kendinize örnek tutun. ¹¹Bakın, 'sabredenleri mutlu saymaktayız'. Eyub'un sabrını duydunuz, durumunu Rab'bin nasıl sonuçlandırdığını da gördünüz. 'Rab'bin çok acıyan ve sevecenlikle davranan olduğunu bildiniz.'

Ant İçmeyin, Gerçeği Konuşun 5:12

¹²Kardeşlerim, en önemli konu, ant içmeyi bırakın: Ne göğü ne yeri ne de başka bir şeyi amaçlayarak ant için. 'Evet'iniz evet olsun, 'Hayır'ınız da hayır. Öyle ki, yargıya düşmeyiniz.

Dua En Etkin Destek 5:13-18

¹³İçinizden biri acı mı çekiyor? Dua etsin. Birinin yüreği sevinçli mi? Şükür ilahisi söylesin. ¹⁴İçinizden biri hasta mı? Kilise topluluğunun İhtiyarları'nı^b çağırın. Rab'bin adıyla yağ sürerek onun için dua etsinler. ¹⁵İmanla sunulan dua hastayı kurtaracak ve Rab onu ayağa kaldıracak. Eğer günah işlemişse kendisine bağışlanacaktır.

¹⁶Bu nedenle, birbirinize günahlarınızı açıkça söyleyin ve birbiriniz için dua edin ki iyi olasınız. Doğru kişinin dileği çok güçlü etkiyle iş görür. ¹⁷İlyas peygamber bize benzer bir insandı. Yağmur yağmasını diye üstelerek dua etti ve üç yıl altı ay süreyle ülkeye yağmur düşmedi. ¹⁸Yeniden dua etti; gök yağmur verdi ve ülke ürününü yetiştirdi.

Son Söz 5:19-20

¹⁹Kardeşlerim, eğer aranızdan biri gerçekten sapar, başka biri onu geri getirirse ²⁰bilinsin ki, tutmuş olduğu aldatı yolundan günahlıyı geri getiren onun canını^c ölümden kurtaracak ve sayısız günahları örtmüş olacak.

^a bkz. Romalılar 9:29

^b bkz. Habercilerin İşleri 11:30

^c Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 10:12

5:4 Levililer 19:13; Yasanın Tekrarı 24.14,15; Malakya 3:5 Yeşaya 5:9; Eyub 31:38-40 **5:5** Yeremya 12:3 **5:6** Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 3:34; Hoşea 1:6 **5:7** Yasanın Tekrarı 11:14; Yoel 2:23; Zekarya 10:1; Yeremya 5:24 **5:11** Daniel 12:12; Mezmur 103:8; 111:4; Eyub 1:21,22 **5:20** Mezmur 51:13; Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 10:12